

KI-notat nr.: 72 /2010 - Bakgrunn for vedtak

Søker/sak:	Norsk Grønnkraft AS / Skravlåga kraftverk	Middelthuns gate 29
Fylke/kommune:	Nordland / Vefsn kommune	Postboks 5091 Majorstua 0301 OSLO
Ansvarlig:	Øystein Grundt	Telefon: 22 95 95 95
Saksbehandler:	Kirsten Marthinsen	Telefaks: 22 95 90 00
Dato:	05 AUG 2010	E-post: nve@nve.no
Vår ref.:	NVE 200709726 - 22	Internett: www.nve.no
Sendes til:	Søker og alle som har uttalt seg til saken	Org. nr.: NO 970 205 039 MVA
		Bankkonto: 0827 10 14156

Søknad om tillatelse til bygging av Skravlåga kraftverk i Vefsn kommune, Nordland fylke

Innhold

Sammendrag	1
Høring og distriktsbehandling	4
Søkers kommentar til høringsuttalelsene.....	9
Tilleggsopplysninger og kommentarer til disse.....	12
Norges vassdrags- og energidirektorats (NVEs) merknader	14
NVEs vurdering	19
NVEs konklusjon.....	23

Sammendrag

Norsk Grønnkraft har søkt om tillatelse etter vannressursloven § 8 til å bygge Skravlåga kraftverk. Kraftverket vil ligge i Vefsn kommune i Nordland. Inntaket vil ligge like nedstrøms samløpet med Vefsnløypa i Skravlåga. Kraftverket blir plassert ved Skravlågas utløp i fjorden, og det vil utnytte et fall på 261 meter. Installert effekt er 7,1 MW og middelproduksjonen om lag 21 GWh.

Ingen av høringspartene går imot utbyggingen. Nordland fylkeskommune forutsetter at reindriftsnæringens behov ivaretas på en forsvarlig måte. Reindriftsforvaltningen i Nordland ønsker at det gjøres en samlet vurdering av alle planlagte tiltak i det aktuelle reinbeitedistriktet før det fattes vedtak i saken. De mener det er en forutsetning med avbøtende tiltak for reindriften. Også Røssåga/ Toven reinbeitedistrikt ønsker avbøtende tiltak. Det er et tydelig ønske om at rørgata graves ned på hele strekningen og revegeteres med stedegent materiale.

Kraftverket vil etter de foreliggende planene gi ca. 21 GWh i ny årlig fornybar energiproduksjon og inntekter til grunneierne, produksjonsselskapet og kommunen etter at det er satt i drift. Det vil også kunne bidra til lokal verdiskapning og næringsaktivitet.

Etter NVEs syn vil utbyggingen innebære ulemper for reindrift, naturmangfold og fisk. Med avbøtende tiltak som blant annet slipp av minstevannføring, fjerning av anleggsvei, fullstendig nedgravd rørgate og at anleggsperioden avklares med reindriften, vil skadevirkningene for disse og øvrige allmenne interesser etter vårt syn være akseptable.

Etter en helhetsvurdering av planene og de foreliggende uttalelsene mener NVE at fordelene av det omsøkte tiltaket er større enn skader og ulemper for allmenne og private interesser slik at kravet i vannressursloven § 25 er oppfylt. NVE gir Norsk Grønnkraft AS tillatelse etter vannressursloven § 8 til bygging av Skravlåga kraftverk. Tillatelsen gis på nærmere fastsatte vilkår.

Søknad

NVE har mottatt følgende søknad fra Ambiente AS, datert 27.11.2008.

"På vegne av Skravlåkraft AS har Ambiente utarbeidet planer for bygging av Skravlåga kraftverk. Det søkes herved om å få utnytte vannfallet i Skravlåga i Vefsn kommune i Nordland fylke, og det søkes om følgende tillatelser:

- *Etter vannressursloven, jf. § 8, om tillatelse til:*
 - *å bygge Skravlåga kraftverk hovedsakelig i samsvar med fremlagte planer.*
- *Etter energiloven om tillatelse til:*
 - *å installere en generator på inntil 7,1 MW i Skravlåga kraftverk med nødvendige elektriske anlegg, bygging og drift av Skravlåga kraftverk, med tilhørende koblingsanlegg og krafllinjer som beskrevet i søknaden.*

Tabell 2: Oversikt hoveddata for kraftverket

Skravlåga kraftverk, hoveddata		
TILSIG		Hovedalternativ
Nedbørfelt	km ²	15,2
Årlig tilsig til inntaket	mill.m ³	52,7
Spesifikk avrenning	l/s/km ²	109,9
Middelvannføring	m ³ /s	1,67
Alminnelig lavvannføring	l/s	88
5-persentil sommer (1/5-30/9)	l/s	267
5-persentil vinter (1/10-30/4)	l/s	31
KRAFTVERK		
Inntak	moh.	270,0
Avløp	moh.	4,0
Lengde på berørt elvestrekning	km	5
Brutto fallhøyde	m	266
Midlere energiekvivalent	kWh/m ³	0,59
Slukeevne, maks	m ³ /s	3,34
Slukeevne, min	m ³ /s	0,167
Tilløpsrør, diameter	m	1,2
Tunnel, tverrsnitt	m ²	-
Tilløpsrør/tunnel, lengde	m	4000
Installert effekt, maks	kW	7062
Brukstid	timer	3040
PRODUKSJON		
Produksjon, vinter (1/10 - 30/4)	GWh	6,9
Produksjon, sommer (1/5 - 30/9)	GWh	14,6
Produksjon, årlig middel	GWh	21,5
ØKONOMI		
Utbyggingskostnad	mill.kr	68,4
Utbyggingspris	kr/kWh	3,19
Skravlåga kraftverk, Elektriske anlegg		
GENERATOR		Synkron
Ytelse	MVA	7,8
Spenning	kV	6,6
TRANSFORMATOR		
Ytelse	MVA	8,6
Omsetning	kV/kV	6,6/22
NETTILKNYTNING (kraftlinjer/kabler)		
Lengde	km	12
Nominell spenning	kV	22
Luftlinje el. jordkabel		jordkabel

Høring og distriktsbehandling

NVE har mottatt følgende høringsuttalelser til søknaden:

Vefsn kommune har i kommunestyremøte den 6.3.2009 vedtatt følgende:

"Vefsn kommune har vurdert søknaden om konsesjon for bygging av Skravlåga kraftverk og gir følgende uttalelse: Vefsn kommune vurderer planene for utbygging av Skravlåga kraftverk som skånsom og lite konfliktfylt. Kommunen gir sin tilslutning til søknaden med følgende innspill:

- *NVE må kreve at det blir klarlagt hvor rørgata skal være nedgravd og hvor den kan ligge helt eller delvis utildekket.*
- *NVE må sette som vilkår at opprusting og bygging av nye veger blir planlagt og bygd i hht. gjeldende regelverk for bygging av veger i LNF-områder.*
- *NVE må sette klare krav til hvorledes oppryddings- og avslutningsarbeidet for fysiske inngrep i terrenget skal utføres.*

Begrunnelse:

Utbyggingen av kraftverket er lite konfliktfylt i forhold til naturressurser og miljø og gir positive samfunnsmessige virkninger."

Fylkesmannen i Nordland skriver i brev av 5.3.2009:

"(...)

Generelt om småkraftverksutbygginger i Nordland

Vi ser at det i Nordland løpende kommer inn søknader om småkraftverksutbygginger. Disse småkraftverkene vil, dersom innvilget konsesjon, sakte men sikkert "spise opp" en stor del av det vi har igjen av inngrepsfrie naturområder i Nordland. For å unngå en utbygging av små vannkraftverk der "først til mølla" i stor grad har vært gjeldende praksis, arbeides det nå med å få på plass fylkesvise planer for småkraftverk. Nordland fylkeskommune har igangsatt arbeidet med en plan som skal ligge til grunn for vurderingen av konfliktgrunnlaget og dermed danne et bedre grunnlag for å foreta en prioritering av prosjekter ut fra miljøhensyn og lønnsomhet. Vi mener at behandlingen av alle småkraftprosjekter, og spesielt de med stort konfliktpotensial, bør utsettes til denne planen foreligger. Vi vil da kunne vurdere konfliktgrunnlaget gjennom en "samlet plan", noe som dermed vil gi bedre mulighet til å prioritere de minst miljøskadelige og samtidig mest lønnsomme prosjektene.

Fisk og ferskvannsbiologi

Skravlåga er registrert som anadromt vassdrag, og den anadrome strekningen av Skravlåga ble bonitert (kartlagt med hensyn til gyte- og oppvekstforhold). Det er også foretatt en yngel/ungfiskundersøkelse av vassdraget. Skravlåga er vurdert til å ha en liten bestand av sjøørret, hvor tettheten av ungfisk synes å være lav. Fossene i nedre del av elva vil sannsynlig virke som vandringshinder for sjøørreten. Som et ledd i bekjempelsen av lakseparasitten Gyrodactylus salaris, ble den nedre delen av Skravlåga rotenonbehandlet i 2004.

Ettersom sjøørretbestanden er liten, og reproduksjonen synes å være lav, vil redusert vannføring kunne virke negativt. De mest omfattende akutte skadevirkninger av vassdragsreguleringer er reduksjon av vannføring i den sjøørretførende delen av vassdrag. Reduksjon av produksjonsarealer vil i angjeldende vassdrag kunne representere den viktigste årsak til skader på en liten fiskebestand. Når det gjelder ødeleggelse av vandringsveier, er det

sannsynlig at fossene i nedre del av elva fungerer som vandringshinder. Fiskebestanden vil også kunne berøres direkte av temperaturforandringer. Både gyte- og klekkesidspunktet, fiskens stoffskifte og vekst kan forandres.

Nedre del av Skravlåga vil få tilført vann fra et nedbørsfelt nedstrøms inntaket. Dette vil etter all sannsynlighet føre til at konsekvensene for denne strekningen vil bli mindre enn om vassdraget kun hadde et nedslagsfelt, og hvor hoveddelen av dette lå oppstrøms inntaket.

Det er ikke gjennomført undersøkelser av bunndyrfaunaen i Skravlåga, utover at konsulenten fastslår at det ikke forekommer elvemusling i vassdraget. En undersøkelse av bunndyrfaunaen burde vært gjennomført ved et representativt antall lokaliteter. Det er viktig å være klar over at det innenfor vanlige insektgrupper som steinfluer, vårfluer, døgnfluer og fjærmygg er oppført arter i den nasjonale rødlista over truede arter i Norge. En av truslene for insektene er tørrlegging. Følgelig burde det vært gjennomført en vurdering av vassdraget med hensyn til bunndyrfaunaen, og undersøkt utvalgte lokaliteter i omsøkte vassdrag.

Normalt fører en redusert vannføring både til kvalitativ og kvantitativ forandringer i bunndyrfaunaen. Endringer i vanntemperaturen om sommeren og vinteren kan medføre at bunndyrarter forsvinner (Ward og Stanford 1979). Produksjonen av bunndyr og fisk i rennende vann er ofte i stor grad avhengig av næringstilførsel fra ovenforliggende vann og omgivelser.

Dersom utbyggingen blir realisert uten krav om minstevannføring, vil elva mellom inntaksdammen og avløpet fra kraftstasjonen bli tørrlagt i perioder.

Naturtyper

Bekkekløfter er en naturtype med konstant høy fuktighet. De store vekslingene i naturforhold gir et høyt artsmangfold og stort innslag av rødlistearter. Liten tilgjengelighet på grunn av vanskelig topografi har ofte resultert i stabile miljøforhold og kontinuitet.

Bekkekløften i Skravlåga er ikke blant lokalitetene i Nordland som er utvalgt gjennom bekkekløftprosjektet. Dette betyr imidlertid ikke fravær av verdier for det biologiske mangfoldet. Det finnes flere bekkekløfter i Skravlåga, og disse bidrar til en relativt høy diversitet.

I følge miljørapporten ble det ikke observert rødlistede arter i området. Det ble for funn innenfor slektene flettemoser (*Hypnum* sp.) og flikmoser (*Lophozia* spp.) ikke foretatt artsbestemmelse. Det er verd å merke seg at det finnes flere rødlistearter innenfor disse slektene.

Inngrepsfrie naturområder, landskap og geologi

Etter det opplyste er det opparbeidet skogsbilveier på begge sider av elva. Disse traseene er avsluttet nært der inntaket er planlagt, men er ikke tatt hensyn til ved definering av INON. På bakgrunn av disse opplysningene vil den planlagte utbyggingen i liten grad påvirke inngrepsfrie naturområder.

Berggrunnen i området består av kalkspatmarmor. Naturlige prosesser knyttet til geologiske prosesser langs Skravlåga vil bli negativt berørt ved en kraftverksutbygging. Hvor mye disse prosessene vil bli påvirket vil avhenge av hvilke krav som stilles til minstevannføring. Det er ikke kjent om det forekommer grotter i dette området.

Elva har erodert ned og dannet runde formasjoner som er typisk for marmor, jfr. figur 5 og 6 i miljørapporten. Disse morfologiske formasjonene framstår som viktige landskapselement. Det må forventes noe redusert erosjon og sedimenttransport som følge av redusert vannføring. De største negative effektene på landskapsbildet er tilknyttet redusert vannføring, samt bygging av inntaksdammer, rørgate, kraftstasjon og anleggsvei.

Konklusjon

Fylkesmannen vil ikke gå i mot at det gis konsesjon for utbygging av Skravlåga kraftverk, men er på bakgrunn av forekomster av en prioritert naturtype og geologisk mangfold kritisk til omsøkte tiltak.

Dersom det blir gitt tillatelse for utbygging av omsøkte tiltak, forutsetter vi at det stilles krav om slipp av minstevannføring også i vintersesongen. Slipp av minstevannføring er med på å opprettholde en viss produksjon av bunndyr på den berørte elvestrekningen, og vil være av positiv betydning for eventuelle fuktighetskrevende arter/vegetasjonstyper langs elva. I tillegg vil dette til en viss grad ivareta hensynet til geologiske prosesser og landskapsbildet.

Rør og kabler bør graves ned der det er mulig. I den forbindelse er det viktig at den samme massen som graves opp, brukes til tildekking. Biologisk sett er det gunstig at de stedeagne artene får revegetere inngrepsområdet på en naturlig måte og at det ikke sås til med frøblanding. Dette gjelder også for eventuelle massetipper. Dersom det på enkelte områder må tilsås, bør det brukes stedegent frø fra området. Det må ellers legges vekt på skånsom behandling av terreng og vegetasjon, blant annet er det viktig å bevare kantvegetasjonen langs elva.”

Nordland fylkeskommune uttalte i brev av 07.05.2009:

”Fylkesrådet har i møte 05.05.09 behandlet søknad om bygging av Skravlåga kraftverk i Vefsn kommune. Det har kommet frem til følgende vedtak:

- 1. Nordland fylkeskommune anbefaler at det gis konsesjon til Skravlåga kraftverk med forutsetning om at reindriftsnæringens behov kan hensyntas på en forsvarlig måte.*
- 2. Fylkeskommunen forutsetter at det i den videre planleggingen opprettes en god dialog med reindriftsforvaltningen for at deres synspunkter kan bli ivaretatt på en god og formålstjenelig måte.*
- 3. Nordland fylkeskommune vil be om at det sikres en minstevannsføring slik beskrevet i søknaden, og at det settes strenge krav vedrørende avbøtende tiltak både med hensyn til biologisk mangfold og foreliggende reindriftsinteresser.*
- 4. Utbyggingen er avhengig av 12 km ny 22kV kraftlinje. Det forutsettes at denne er planavklart før utbyggingen iverksettes.*
- 5. Nordland fylkeskommune ber NVE om at følgende tas inn i konsesjonsvilkårene: Nordland fylkeskommune viser til tiltakshavers aktsomhets- og meldeplikt dersom en under markinngrep skulle støte på fornminner, jf kulturminnelovens §§ 3, 4 og 8 andre ledd. Dersom det under arbeidet skulle oppdages gamle gjenstander, ansamlinger av trekull eller unaturlige/uventede steinkonstruksjoner, må Kulturminner i Nordland varsles umiddelbart. Det forutsettes at nevnte pålegg bringes videre til dem som skal utføre arbeide i marken.*
- 6. Nordland fylkeskommune ber NVE om å*
 - kreve at det blir klarlagt hvor rørgata skal være nedgravd og hvor den kan ligge helt eller delvis utildekket*
 - sette som vilkår at opprusting og bygging av nye veger blir planlagt og bygd i hht. gjeldende regelverk for bygging av veger i LNF-områder*
 - sette som vilkår at det legges jordkabel mellom Skravlåga kraftverk og Kvassteinåga kraftverk*

- *sette klare krav til hvorledes oppryddings- og avslutningsarbeidet for fysiske inngrep i terrenget skal utføres*

(...)

"Fylkesrådets vurdering

Fylkesråden vil påpeke at utbyggingen vil kunne ha konsekvenser utover de som er beskrevet i konsekvensutredningen. Forhold knyttet til reindriftsnæringen kunne med fordel vært gjenstand for en grundigere utredning.

Det bes derfor om at tiltaket avklares i forhold til reindriftens interesser før endelig vedtak. Reinbeitedistriktet bør inkluderes i prosessen for å på best mulig måte iverksette avbøtende tiltak.

Fylkesråden vil også påpeke at det foreligger mangler i utredningen i forhold til biologisk mangfold. Dette gjelder særlig manglende artsregistreringer av enkelte familier moser og laver som kan være avhengig av fossesprøyt i et kalkholdig jordsmonn.

Det foreligger imidlertid et stort behov for klimavennlig kraft. Helgelandsregionen er dominert av kraftkrevende industri som bidrar vesentlig i forhold til viktige samfunnsinteresser knyttet til verdiskapning og arbeidsplasser. Fylkesråden vil derfor vektlegge en helhetlig vurdering av samfunnsinteresser og vil anbefale at tiltakshaver får konsesjon etter vannressursloven for utbygging av Skravlåga kraftverk."

Sametinget uttalte i brev av 28.2.2009:

"Det er registrert flere samiske kulturminner innenfor nedbørsfeltet skissert i planforslaget, imidlertid kan vi ikke se at det er fare for at de fysiske inngrepene i forbindelse med vanninntak og rørgate kommer i direkte konflikt med automatisk fredete samiske kulturminner. Skulle det derimot bli aktuelt med fysiske inngrep i nedbørsfeltet eller i andre områder utover det som er skissert i nåværende planer, må Sametinget få saken til ny behandling. Utover det har vi ingen spesielle merknader til planforslaget.

Skulle det likevel under arbeid i marken komme fram gjenstander eller andre levninger som viser eldre aktivitet i området, må arbeidet stanses og melding sendes Sametinget omgående, jf. lov 9. juni 1978 nr. 50 om kulturminner (knl) § 8 annet ledd. Vi forutsetter at dette pålegg formidles videre til dem som skal utføre arbeidet i marken.

Vi minner om at alle samiske kulturminner eldre enn 100 år er automatisk freda i følge knl § 4 annet ledd. Samiske kulturminner kan for eksempel være hustufter, gammetufter, teltboplasser (synlig som et steinsatt ildsted), ulike typer anlegg brukt ved jakt, fangst, fiske, reindrift eller husdyrhold, graver, offerplasser eller steder det knytter seg sagn til. Mange av disse er fortsatt ikke funnet og registrert av kulturminnevernet. Det er ikke tillatt å skade eller skjemme fredet kulturminne, eller sikringssonen på 5 meter rundt kulturminnet, jf. knl §§ 3 og 6. Vi gjør forøvrig oppmerksom på at denne uttalelsen bare gjelder Sametinget, og viser til egen uttalelse fra Nordland fylkeskommune."

Statens vegvesen uttalte i brev av 19.1.2009:

(...)

"Statens vegvesen har ingen merknader til Deres søknad."

Reindrifftsforvaltningen Nordland uttalte i brev av 13.3.2009:

"Søknad om konsesjon er forelagt Røssåga/Toven reinbeitedistrikt, distriktet v/Bengt Renfjell har gitt muntlig uttalelse i saken.

Distriktet er negative til å få et tiltak som omfatter rørgate og forlenget vei inn i dette området som til nå er lite berørt av tekniske inngrep. Distriktet opplyser videre at Skravlåga fungerer som et stengsel for rein i perioder med høg vannføring, dette gjør at distriktet lettere kan holde kontroll på rein i området nord-øst for elva om våren. Dette området er hovedsakelig vårbeite og et område simler med kalv tidvis trekker mot etter kalving.

Distriktet påpeker også at området er grønt og frodig i liene og bra beite for rein på denne tiden. Pga. sørvende lier blir det tidlig bart og dette gir bra beite om våren etter kalving. Selve kalvingen foregår hovedsakelig lenger nord mot Leirvika i området omkring Brattåga, Stillbekkdalen og Neverlidalen.

Liene sør og vest for Skravlåga er hovedsakelig brukt som høstbeite, mens høgereliggende områder i Toven er hovedsakelig i bruk som sommerbeiter.

Distriktet påpeker også at utredningen på s. 26, kap. 3.12 om samiske interesser i konsesjonssøknad er svært mangelfull og direkte feil hva angår reindrift.

Reindrifftsforvaltningens vurdering.

Tiltaket berører reindriften i Røssåga/Toven reinbeitedistrikt. Distriktet består av 3 siidaandeler med et øvre reintall på 1200 rein i vårflokk.

Reindrifftsforvaltningen er sterkt kritiske til utredningene som er utført i denne saken. Området rundt Skravlåga utgjør deler av distriktets vår- og høstbeiter, tiltaket vil dermed berøre arealer med verdi for reindriften. Tiltaket berører også en tradisjonell flyttlei gjennom området. Det virker ikke som om utreder har vært i kontakt med reinbeitedistriktet og innhentet informasjon om reindriften, dette ser vi på som en stor svakhet. Utredningene i søknaden er etter vår vurdering ikke egnet som beslutningsgrunnlag og beskriver ikke reindriften bruk av området. Det er da heller ikke grunnlag for å vurdere konsekvensene av tiltaket for reindriften.

Reindrifftsforvaltningen vil også påpeke at det kan finnes andre samiske interesser i området utenom reindrift, vi kan ikke se at dette er tilfredsstillende undersøkt, heller ikke i kap. 3.8, der det ser ut til at det kun er innhentet informasjon fra grunneier og tiltakshaver.

Når det gjelder reindriften flyttlei vil Reindrifftsforvaltningen minne om at reindriften flyttleier har et spesielt vern jfr. lov om reindrift § 22 og ikke er lov å stenge:

§ 22. Flyttleier

Reindriftsutøvere har adgang til fritt og uhindret å drive og forflytte rein i de deler av reinbeiteområdet hvor reinen lovlig kan ferdes og adgang til flytting med rein etter tradisjonelle flyttleier. Med til flyttlei regnes også faste inn- og avlastingsplasser for transport av reinen. Reindriften flyttleier må ikke stenges, men Kongen kan samtykke i omlegging av

flyttlei og i åpning av nye flyttleier når berettigede interesser gir grunn til det. Eventuell skade som følge av omlegging av flyttlei eller åpning av ny flyttlei erstattes etter skjønn ved jordskifteretten, hvis enighet ikke oppnås. Kongen kan bestemme at også fastleggingen i detalj av den nye flyttleien skal overlates til skjønnnet.

Reindriftsforvaltningen forutsetter at reindriftens flyttlei ikke vil bli utsatt for inngrep som er i strid med lov om reindrift § 22. Verken NVE eller Reindriftsforvaltningen har myndighet til å godkjenne tiltak som kan stenge reindriftens flyttleier.

Reindriften har en gjeterhytte og gammel gjerdeplass for kalvmerking i nedre deler av Valldalen, noe som også viser reindriftens bruk av området.

Foruten det direkte arealbeslaget som vei og rørgate medfører, vil opprusting og forlengelse av vei kunne medføre indirekte beitetap som følge av lettere tilgang til områdene og dermed økte forstyrrelser for rein. Det er i den siste tiden flere kraftprosjekter under planlegging som berører Røssåga/Toven reinbeitedistrikt. Vassenden, Forslandsdalen, Søttarelva, Nylandselva og Dagsvikelva er eksempler på andre planlagte prosjekter bare i Toven området.

Reindriftsforvaltningen ser det som viktig at man ser alle de omsøkte og planlagte kraftprosjekter i sammenheng, slik at den totale belastningen for distriktet og den berørte driftsgruppen blir vurdert.

I kap. 3.12 samiske interesser står det: "Avbøtende tiltak i forbindelse med reindriften anses ikke å være nødvendig, men dette ønsker vi å ha en dialog med reindrifterne om og ønsker å imøtekomme eventuelle rimelige krav så langt det er mulig."

Dersom det i denne saken blir gitt konsesjon, er det etter Reindriftsforvaltningens vurdering en forutsetning at det gjennomføres avbøtende tiltak for å ivareta reindriftens interesser på en best mulig måte. Vi vil minne om at reindriften ikke bare har interesser i området men også er en rettighetshaver på grunnlag av alders tids bruk.

Reindriftsforvaltningen mener at det dersom det gis konsesjon, må gjennomføres følgende avbøtende tiltak:

- Rørgate graves ned i sin fulle lengde, og trasé planeres og tilsås i etterkant med stedegen vegetasjon.

- Vei inn til inntaksdam må stenges med bom for allmenn ferdsel ved veiens start.

Reinbeitedistriktet må få nøkkel til bommen.

- Nye anleggsveier må tilbakeføres til naturlig tilstand etter anleggsperioden.

- Anleggsarbeidet må tilpasses reindriftens bruk av området og i samråd med distriktet.

Reindriftsforvaltningen vil avslutningsvis påpeke at vi er skeptiske til om tiltaket bør tillates før det er gjort en samlet vurdering av alle planlagte tiltak i reinbeitedistriktet, og de samlede konsekvensene for reindriften er bedre belyst."

Søkers kommentar til høringsuttalelsene

Søker har etter NVEs befaring kommentert de innkomne høringsuttalelsene slik i brev av 09.06.2009:

"Norsk Grønnkraft har gått gjennom forsendelsene, gjort noen videre undersøkelser og vil med dette kommentere de forskjellige høringsuttalelsene.

1) Vefsn kommune

I sitt brev av 9.3.2009 gir Vefsn kommune sin tilslutning til utbyggingen av Skravlåga kraftverk og kommer med noen innspill i forhold til detaljplanleggingen av utbyggingen. Norsk Grønnkraft takker for kommunens tilslutning og tar innspillene til etterretning.

2) Fylkesmannen i Nordland

I sitt brev av 5.3.2009 stiller fylkesmannen i Nordland seg kritisk til utbyggingen av Skravlåga kraftverk med bakgrunn i funn av en prioritert naturtype og geologisk mangfold. Fylkesmannen kommer videre med noen innspill som vi ønsker å kommentere.

- *Fylkesvis plan for småkraftverk i Nordland*

Fylkesmannen mener at "behandlingen av alle småkraftprosjekter, og spesielt de med stort konfliktpotensial..." bør utsettes til Nordland fylkeskommune er ferdige med sitt arbeid med en slags samlet plan for småkraftverk i Nordland.

Norsk Grønnkraft er svært negative til dette innspillet. Arbeid med lignende planer i andre fylker har vist seg å ta svært lang tid og det er uvisst hvor mange år man i så tilfelle vil måtte vente med behandlingen av alle de omsøkte småkraftverkene i Nordland. Vi viser til Soria Moria-erklæringen av 1.10.2005 hvor det bl.a. står:

"Fylkesvise planer og retningslinjer skal ikke erstatte dagens konsesjonsbehandling, men vil være viktige for totalvurderingen som gjøres for det enkelte prosjekt. Det understrekes at det på generelt grunnlag ikke er aktuelt å utsette konsesjonsbehandlingen av småkraftverkprosjekter inntil den fylkesvise planleggingen er fullført."

For øvrig fremsetter ikke Nordland fylkeskommune et slikt krav i sin høringsuttalelse, og nevner ikke denne fylkesvise planen med ett ord.

Norsk Grønnkraft tar de øvrige innspillene fra fylkesmannen til etterretning og minner om at vi søker om minstevannføring tilsvarende 88 l/s hele året. Vi vil tilstrebe å grave ned og dekke til rør og kabler så langt det er mulig og legge vekt på å revegetere og evt. tilså med stedeagne arter.

3) Statens vegvesen

Statens vegvesen har i sitt brev av 19.1.2009 ingen merknader til konsesjonssøknaden. Norsk Grønnkraft tar dette til etterretning.

4) Sametinget

Sametinget opplyser i sitt brev av 28.1.2009 at det er registrert flere samiske kulturminner i nedbørsfeltet til det planlagte kraftverket. Imidlertid opplyses det at disse ikke vil bli berørt av inngrepene i forbindelse med bygging av inntak og legging av rørgate. Skulle det oppdages ytterligere kulturminner må arbeidet jf. Kulturminneloven stanses og melding sendes Sametinget. Norsk Grønnkraft tar brevet fra Sametinget til etterretning.

5) Reindriftsforvaltningen i Nordland

Reindriftsforvaltningen i Nordland stiller seg i sitt brev av 13.3.2009 kritiske til utredningen som ble gjort angående reindrift i forbindelse med utarbeidelsen av konsesjonssøknaden for Skravlåga. Norsk Grønnkraft har tatt dette innspillet til etterretning og foretatt ytterligere undersøkelser angående reindriften i området.

12.5.2009 ble det holdt et møte mellom Norsk Grønnkraft og representanter for Røssåga/Toven reinbeitedistrikt. Tilstede var tre representanter for Norsk Grønnkraft og Ole Martin Renberg og Bengt Renfjell fra reinbeitedistriktet. På møtet tok vi for oss høringsuttalelsen fra reindriftsforvaltningen og forsøkte å avklare de forhold som anses som mangelfullt utredet av dem.

Følgende er vår oppfatning av hvordan reindriftsaktiviteten foregår i området som blir berørt av en kraftverksutbygging, basert på vår diskusjon med reieneierne under møtet:

- *Området nordøst for det planlagte inntaket til Skravlåga er vårbeite og etter kalvingen tidlig i mai trekker reinen nedover mot øvre del av de sørvendte liene nord for den planlagte rørgaten.*
- *Reinen trekker nordover mot Toven i juni måned. Kritiske måneder for støy og aktivitet i området er således hovedsakelig mai og tidlig juni, da kalvene oppholder seg et stykke nord for rørgaten. I juni er reinen i trekk oppover mot Toven og vil således ikke oppholde seg i lengre perioder rundt det planlagte tiltaket.*
- *I perioder av august fungerer Skravlåga som et stengsel for reinen.*
- *I september drives reinen nordover mot Leirvik og Bardal.*
- *Slakting foregår ved Leirvik. Første slakting er i september og andre slakting i november.*
- *Trekkleien som er avmerket på reindriftskart benyttes ifølge reieneierne periodevis, uten at vi fikk klarhet i når på året denne er i bruk i møtet. Grunneieren på Skravlåga opplyser at han har observert rein i trekk mot kysten tidlig på vinteren. Reieneieren i området ved Skravlåga kom med flere forslag til avbøtende tiltak. Bl.a. gjaldt dette forlengelse og bruk av en annen vei til inntaket enn den Norsk Grønnkraft har planlagt å benytte, samt bygging av et reingjerde som kan fungere som et stengsel for reinen i perioder av august.*

Norsk Grønnkrafts teknisk ansvarlige vil befare Skravlåga (så vel som Kinnforsen og Gåstjønna) i juli måned. Representanter for reindriftnæringen vil her bli invitert til å delta for å kunne se nærmere på problemstillingene rundt vei samt elvens funksjon som stengsel for reinen. Målet er å kunne komme til enighet rundt dette, men det understrekes at endelige løsninger vil bli utarbeidet, og godkjent av NVE, i detaljprosjekteringsfasen etter at en evt. konsesjon er gitt.

Øvrige uttalelser fra reindriftsforvaltningen:

- *Andre samiske interesser*

Sametinget har i sin høringsuttalelse påpekt at der finnes samiske kulturminner i nedbørsfeltet men at disse ikke vil bli påvirket av utbyggingen av Skravlåga kraftverk. Ut over dette har vi ikke fått informasjon om andre samiske interesser i området.

- *Flyttlei*

Norsk Grønnkraft vil bestrebe å grave ned rørgaten i hele sin lengde slik at den ikke får uheldige konsekvenser for bruken av flyttleien i området.

- *Behandlingen av ytterligere kraftverk i området*

Norsk Grønnkraft har interesse av at alle våre konsesjonssøknader for kraftverk i Elsfjorden blir behandlet samtidig og har derfor jobbet for å gjøre dette mulig. Vi er tilfredse med at NVE ser ut til å foreta en samlet vurdering og ser utbyggingene i sammenheng.

- *Avbøtende tiltak*

Norsk Grønnkraft tar reindriftsforvaltningens forslag til avbøtende tiltak til etterretning. Vi vil tilstrebe at rørgaten graves ned og tilsås i hele sin lengde. Veier som brukes til kraftverksdriften kan stenges med bom og reieneierne kan få tilgang til nøkkel. Anleggsveier vil tilbakeføres til sin naturlige tilstand. Vi vil holde tett kontakt med reinbeitedistriktet i anleggsperioden og tilstrebe at utbyggingen skal skje over én sesong og være til så lite sjenanse som mulig for reindriften.

6) Nordland fylkeskommune

Fylkesrådet i Nordland anbefaler i sitt brev av 7.5.2009 at NVE gir konsesjon for Skravlåga kraftverk. Norsk Grønnkraft takker for Fylkesrådets anbefaling og avventer NVEs behandling av søknaden med avklaring av avbøtende tiltak og øvrige konsesjonsvilkår.

Konklusjon

Norsk Grønnkraft vil, som man kan se av konsesjonssøknadens kapittel 4 og våre kommentarer ovenfor, etterstrebe at naturinngrepene ved en evt. bygging av Skravlåga kraftverk blir så små som mulig, gjennom bl.a. skånsom behandling av terreng og vegetasjon, nedgraving av rørgate og kabel og slipp av minstevannføring. Vi vil holde tett kontakt med reinbeitedistriktets representanter både før og under anleggsfasen og bestrebe at utbyggingen skal bli så skånsom og lite forstyrrende for reindriften som mulig.

Av de seks innkomne høringsuttalelsene gir to sin tilslutning til mens to er kritiske til en evt. utbygging av Skravlåga kraftverk. Norsk Grønnkraft har tillit til at NVE i sin behandling av konsesjonssøknaden vil komme frem til avbøtende tiltak som ivaretar hensyn til bl.a. reindrift og biologisk mangfold. Samtidig vil vi, gjennom møter og befaringer med de berørte parter, gjøre vårt beste for å komme frem til gode løsninger både i bygge- og driftsfasen.”

Tilleggsopplysninger og kommentarer til disse

Norsk Grønnkraft AS har i brev av 8.10.2009 kommet med følgende tillegg til konsesjonssøknaden:

Inntaksområde/øvre del av rørtrase:

Vi har engasjert landmåler som har gjort oppmåling av inntaksområde og øvre del av rørtrase. Med en inntaksplassering som beskrevet i konsesjonssøknaden vil kotehøyden være + 265,3. Under vår befaring diskuterte vi å flytte inntaket lenger ned i elva og kotehøyden på inntak vil da være + 262,9, dvs. 2,4 meter lavere. Målepunktene er vist på bilder i målerapport. Innmålingene av rørgate i rapport er tatt ca. 10 m inn i terrenget fra elv, her går det i dag en sti/vei. Ved å legge rørgatetrase langs elva i øvre del kan inntaket flyttes ned til kote 262,9, uten at det medfører problemer med fall på rørgate.

Alternativ trase for rørgate vil være å gå lenger inn i terrenget, men da må rørgate runde kulle etter 600 meter høyere oppe ved ca. kote + 265. Nedenfor kote + 265 begynner det å bli et bratt parti sideveis ned mot elva. Ved dette alternativet vil vi måtte grave oss 3-5 m ned i kollen for å få tilstrekkelig fall i øvre del. Ved dette alternativet vil det ikke være mulig å flytte inntaket lenger ned i elva.

Kommentar til målerapport:

Rørgatetrase er vist riktig fra inntak og 600 m nedover. Mellom 600 og 1100 m er trase tegnet inn feil i målerapport. Etter 600 m vil rørgate gå rundt kolle før den fortsetter innover i terrenget. Riktig rørgatetrase er vist på vedlagte oversiktskart vedlegg 3.

Minstevannføring:

Viser til våre kommentarer på høringsuttalelser, hvor vi på bakgrunn av uttalelser fra Fylkesmannen har økt minstevannføringen til 88 l/s hele året.

Anleggsvei:

I forbindelse med bygging av anleggsvei opp til inntak ønsker vi å benytte denne veien for fremtidig vedlikehold ved inntaket. Veien kan stenges med bom slik at den er stengt for alminnelig ferdsel i området. Det er også et ønske fra grunneierne at anleggsvei opp til inntak kan bli en permanent vei etter prosjektet.

Vefsn kommune uttalte i brev av 22.9.2009:

KRYSSING AV RØRGATER

Noe av hensikten med befaringen var å få vurdert om ev. utbygginger ville få konsekvenser for reindriftsnæringen og skogbruket. For begge næringene vil det være avgjørende at rørløsningen ikke blir til hinder for utøvelsen, men at den kan krysses på hensiktsmessige steder. Under befaringen ble det opplyst av Grønnkraft at det tas sikte på å grave ned ledningen i hele sin lengde.

SKOGSVEGER

Det er viktig at en under detaljprosjekteringen har dialog med kommunen og grunneiere, slik at adkomstvegene blir liggende hensiktsmessig i forhold til de arealer de skal betjene. Skogsveger skal bygges etter landbruksdepartementets vegnormaler og det stilles strenge tekniske og miljømessige krav om hvordan og hvor disse skal bygges. Det er derfor viktig at den kompetansen som kommunen har på dette området blir benyttet i en samhandling med detaljprosjekteringen av rørgatene.

INON

Skogbruk som næring har hatt og har stor betydning for inntektsgrunnlaget og dermed bosettingen i områdene. En konsekvens av at det drives et aktivt skogbruk er at det skal bygges veger etter behov. Derfor finner vi da også at det er bygget en del skogsveger her. De fleste av disse er bygget i en tid før "Forskrift om planlegging og godkjenning av veger for landbruksformål" kom i 1996, da nybygging og ombygging av veger ble underlag søknadsplikt. Veger som er bygget før denne forskriften kom, er også en del av det permanente skogsvegnettet og må oppfattes dit hen.

Med bakgrunn i opparbeidede og godkjente planlagte skogsveger i de omsøkte områdene vil ikke de planlagte utbygginger påvirke inngrepsfrie naturområder."

Northern Research Institute (Norut) ved Ingunn Ims Vistnes og Inge Even Danielsen har utarbeidet en rapport om konsekvenser for reindriften ved de omsøkte utbyggingene Vassenden kraftverk og Øvre Forsland kraftverk (Notat 2010:1001, utgitt 14.1.2010). Begge er planlagt i Toven-området, samme område som Skravlåga kraftverk. Sammendraget av rapporten gjengis her:

”Denne rapporten omhandler to planlagte vannkraftutbygginger i Leirfjord kommune i Nordland; Vassenden og Øvre Forsland, og hvilke effekter de vil ha på reindriften i området. Begge de planlagte utbyggingene baserer seg på å lede vann fra høyereliggende fjellvann i tunnel og sjakt ned til en dalbotn der det blir bygd en kraftstasjon i dagen. For begge prosjektene vil det være nødvendig å bygge en kortere vei fra kraftstasjonen til et kaianlegg, og deretter bruke vannet (henholdsvis Storvatnet og Dalvatnet) som transportåre videre ut til veinettet i kommunen. Begge prosjektene medfører også enkelte inngrep på fjellet, i form av terskler, lukehus og endringer i vannføring.

For det planlagte Vassenden kraftverk vil de største konsekvensene for reindriften være knyttet til anleggstiden i Hansfinnvatn-området. Området rundt Hansfinnvatnet er viktig for reindriften som beiteområde i juni og som oppsamlingsområde i august/september før slakting. Området er unikt fordi det er naturlig avgrenset av vann, elver og bratt terreng, og ligger i overgangen mellom frodige daler og høyyfjellsområder. Vi antar at med noe merarbeid vil det være mulig å finne andre beiteområder i juni i de årene anleggsarbeidet pågår. I august/september er det imidlertid ingen andre alternative områder, og vi anbefaler anleggsstans i de 2-3 ukene reindriften må bruke området i denne perioden. Også i Forslandsdalen anbefaler vi tiltak som kan gjøre det mulig å drive reindrift i området under anleggsfasen.

Kraftutbyggingene vil ikke ha svært store konsekvenser for reindriften i driftsfasen, men beiteområdene nede i Vassenden og Forslandsdalen vil bli forringet som følge av utbygging av kraftstasjon, vei og noe mer aktivitet i områdene. Det faktum at veiene ikke henger sammen med eksisterende veinett, men at man må i båt for å komme inn i området, vil klart redusere ulempene for reindriften. Likeledes vil lite trafikk i området og valg av støysvake løsninger for kraftstasjonen være avdempende tiltak. Utsiktene til økt uttak av skog og ytterligere bygging av veistubber vil derimot forringe områdetets verdi som beiteland ytterligere. Rapporten gir forslag til beregninger av tapt beiteverdi for disse områdene.”

Rapporten har vært på høring til berørte instanser og de som har uttalt seg i saken tidligere. Det har kommet to høringsinnspill, og verken **Fiskeridirektoratet** eller **Reindriftsforvaltningen i Nordland** hadde noen merknader til rapporten.

Norges vassdrags- og energidirektorats (NVEs) merknader

Om søker

Opprinnelig utformet Ambiente AS konsesjonssøknaden for grunneierne og rettighetshaverne i Skravlåkraft SUS. Ambiente AS samarbeidet med Skravlåkraft om utbyggingen. Senere har Norsk Grønnkraft AS kjøpt prosjektet av Ambiente AS og inngått avtaler med grunneierne. Det er nå Norsk Grønnkraft AS som søker om konsesjon.

Om søknaden

Norsk Grønnkraft AS har søkt om tillatelse etter vannressursloven § 8 til å bygge Skravlåga kraftverk med elektriske anlegg, og etter energiloven til å bygge og drive kraftverket med koblingsanlegg og kraftlinjer.

Planene går ut på å benytte et fall fra kote 265 til kote 4. Vannveien blir 4 km lang, hovedsakelig i nedgravd rør med diameter 1,2 meter. Kraftstasjonen er planlagt i dagen nær elvas utløp i Elsfjorden, og skal utføres i bindingsverk med tradisjonelle materialer. Både rørtraseen og kraftstasjonen vil bli

plassert på nordsiden av elva. Kraften vil bli produsert av en Pelton-turbin med installert effekt på 7,1 MW.

Det må bygges 3-400 meter ny vei fram til inntaket, og eksisterende veier må oppgraderes. Der anleggsveien har en annen trasé enn rørgaten vil det bli laget midlertidige avstikkere enkelte steder. Det må også bygges ny midlertidig anleggsvei langs nedre del av rørgata. Denne ønsker grunneierne å beholde til landbruksvirksomhet.

Beskrivelse av området

Skravlåga ligger i Vefsn kommune i Nordland. Den kommer fra Tovenmassivet og munner ut i Elsfjorden om lag 1 km nordvest for tettstedet Elsfjord. Nedbørsfeltet er på 15,2 km² og ligger i hovedsak i fjellområdet vest for fjorden, fra Hallvardtinden over Svartholtoppen til Kangelitinden. Høyeste punkt er Hallvardtinden 979 meter over havet. Sjøarealet i nedbørsfeltet er omtrent 1,4 %, men fordi de fleste innsjøene er små og ligger langt inn i feltet, er effektiv sjøprosent tilnærmet null. Den mest markerte lavvannsesongen er på ettervinteren. Flomsesongen er hovedsakelig på våren og sommeren, men det kan også være store flommer til andre årstider.

Inntaket er planlagt like nedenfor Bjørnlisnuten etter samløpet med Vefsnløypa. Vegetasjonen i området er ulike utforminger av blandingsskog, med stedvis stort innslag av gran. Vest og sør for høyde 248 på nordsida av elva, er det et parti med eldre granskog med mye nedfall. Ved Trongforsen på ca. kote 55 går elva i et gjel, hvor det vokser en del basekrevende mosearter. Det er også to andre, noe mindre artsrike gjel langs elva. Under ca. kote 50 er det frodig med mye gråor og høystauder helt ut til elveløpet. Berggrunnen er hovedsakelig marmor, i de nedre delene stort sett dekket av sedimenter. Elva har en liten bestand sjøørret.

Eksisterende inngrep i vassdraget

Fra fylkesvei 241 går det privat grusvei til Flotmoen og Skravlå. Fra Skravlå fortsetter veien et lite stykke oppover på nordsiden av elva i retning Nøkketjern. Det går en gammel skogsbilvei på nordsida av elva opp til 3-400 meter før planlagt inntak.

Teknisk plan

Reguleringer og overføringer

Det er ikke planlagt reguleringer eller overføringer.

Inntak

Inntaket planlegges i følge søknaden på kote 270, høyden er senere målt til kote 265. Det skal bygges en betongdam med fritt overløp. Største høyde blir fem til seks meter, og lengden blir seks meter i bunnen og 17 meter på toppen. Neddemt areal blir ca. 1800 m². Det vil ikke bli lagt opp til effektkjøring med hyppige endringer i vannstanden.

Rørgate

Rørgata blir omtrent 4 km lang og skal i hovedsak være tildekket rør i nedsprengt grøft, eventuelt med unntak av enkelte steder hvor sprenging blir vanskelig. Der røret må legges høyere eller i dagen, vil

det bli montert på fundament eller lagt på avrettet underlag og festet med klammer. Rørets diameter vil være 1,2 meter.

Kraftstasjon

Kraftstasjonen er planlagt i dagen på kote 4, like nord for Skravlågas utløp i sjøen. Bygningen vil være et bindingsverksbygg med tradisjonelle materialer tilpasset eksisterende bebyggelse og terreng. Det er planlagt installert en Peltonturbin med ytelse 7,1 MW ved maksimal slukeevne på 3,34 m³/s. Minste slukeevne blir 0,167 m³/s.

Elektriske anlegg

Det er planlagt installert en synkrogenerator med spenning 6,6 kV og ytelse 7,8 MVA. Spenningen transformeres til 22 kV, transformatoren vil få en ytelse på 8,6 MVA. Det er planlagt kraftlinje i jordkabel fra Kinnforsen kraftverk via Kvassteinåga kraftverk og ned til Elsfjorden. Derfra er det planlagt sjøkabel i Elsfjorden til Skravlåga kraftverk. Produksjonen fra alle tre kraftverkene er planlagt ført ut fra Elsfjord via en 22 kV produksjonsradial i jordkabel 12 km sørover fra Skravlåga kraftverk til overordnet nett (66 kV) ved Kaldåga kraftverk. Det er søkt egen anleggskonsesjon for linjene fra Kvassteinåga til Skravlåga kraftverk og videre til Kaldåga kraftverk..

Veier

Som atkomstvei er det planlagt å benytte eksisterende anleggsvei for skogsdrift. Denne må oppgraderes på svake partier. Fra denne må det bygges 3-400 meter ny vei fram til inntaket. I rørgatens nedre del vil det bli bygget ny midlertidig anleggsvei. Grunneierne ønsker imidlertid å beholde denne som permanent vei til landbruksvirksomhet. Der anleggsveien ligger i en annen trasé enn rørgata, vil det bli laget midlertidige avstikkere.

Massetak og deponi

Det ser ikke ut til å bli behov for massetak eller deponier. Masser fra grøft og rørgate vil bli brukt til omfylling av røret og eventuelle overskuddsmasser vil bli brukt til veier for gjennomføring av vassdragsanlegget.

Hydrologiske virkninger

Nedbørfeltet til Skravlåga ligger i Vefsn kommune. Fra inntaket (265 moh.) strekker det seg hovedsakelig vest- og nordover i Tovenmassivet. Høyeste punkt er 979 moh. Høydeforskjellen i feltet er 714 meter. Det dekker et areal på 15,2 km² og effektiv sjøprosent er tilnærmet 0. Restfeltet dekker 8,4 km². Like oppstrøms inntaket renner Vefsnløypa sammen med elva Skravlåga.

Skravlåga kraftverk vil utnytte et nedbørfelt på ca. 15,2 km² med en beregnet middelvannføring på 1,67 m³/s. Alminnelig lavvannføring er beregnet til 88 l/s. Kraftverket er planlagt med største slukeevne på 3,34 m³/s, tilsvarende 200 % av middelvannføringen. Minste slukeevne er 0,167 m³/s, eller 10 % av middelvannføringen. Søker har foreslått minstevannføring tilsvarende alminnelig lavvannføring, 88 l/s. 5-persentilene er oppgitt å være 267 l/s og 31 l/s i henholdsvis sommer- og vintersesongen. 26 % av vannet vil gå til flomtap, 3 % lavvannstap, 9 % til minstevannføring, og 62 % av vannet kan dermed brukes til produksjon. Ved utbygging regner man med at restvannføringen i et normalår vil bli om lag 48 % av total avrenning. Overløp til elva vil skje ved vannføringer større enn 3,43 m³/s. Det vil hovedsakelig forekomme i mai og juni, og i flomperioder om høsten.

Det forventes ingen vesentlige endringer i isforhold, vanntemperatur eller lokalt klima verken under byggefasen eller driftsfasen.

Produksjon og kostnader

Søker har beregnet gjennomsnittlig kraftproduksjon i Skravlåga kraftverk til ca. 21,5 GWh fordelt på 6,9 GWh vinterproduksjon og 14,6 GWh sommerproduksjon. Byggekostnadene er estimert til 68,4 mill. kr. Dette gir en utbyggingspris på 3,19 kr/kWh. I ettertid har de justert forslaget til minstevannføring til 88 l/s hele året. Det vil gi en produksjon på om lag 20,8 GWh og utbyggingsprisen vil bli 3,30 kr/kWh med prisnivå 2007.

NVE har kontrollert de fremlagte beregningene over produksjon og kostnader. Vi har ikke fått vesentlige avvik i forhold til søkers beregninger. Det vil likevel være søkers ansvar å vurdere den bedriftsøkonomiske lønnsomheten i prosjektet.

Arealbruk og eiendomsforhold

Tiltaket vil til sammen legge beslag på 84 daa, hvorav størsteparten, 80 daa, er til vei til inntaket og rørgata. I tillegg vil det gå med 2 daa til damstedet og 2 daa til kraftstasjonsområdet. Det er ikke behov for ny vei til kraftstasjonen. Seks ulike grunneiere er involvert i prosjektet, og de besitter alle de nødvendige rettighetene for den planlagte utbyggingen.

Forholdet til offentlige planer

Kommuneplan

Tiltaket ligger i et LNF A-område i kommuneplanens arealdel. Det kreves dermed dispensasjon fra arealplanen.

Samlet plan (SP)

Tiltaket er ikke tidligere vurdert i Samlet plan, og er under grensen for slik behandling.

Verneplan for vassdrag

Vassdraget er ikke vernet eller foreslått vernet.

Inngrepsfrie områder (INON)

Tiltaket vil ikke påvirke inngrepsfrie naturområder. INON-kartet i området er misvisende fordi gamle skogsbilveier ikke er tegnet inn.

Nasjonale laksevassdrag

Vassdraget er ikke et nasjonalt laksevassdrag.

Andre verneområder

Det er ikke kjent at det berørte området er fredet eller omfattet av andre verneplaner.

Høring og distriktsbehandling

Søknaden er behandlet etter reglene i kapittel 3 i vannressursloven. Den er kunngjort og lagt ut til offentlig ettersyn. I tillegg har søknaden vært sendt lokale myndigheter og interesseorganisasjoner, samt berørte parter for uttalelse. NVE var på befaring i området den 15.9.2009 sammen med representanter for søkeren, grunneierne, kommunen og Reindriftsforvaltningen. Høringsuttalelsene har vært forelagt søkeren for kommentar.

Vefsn kommune vil ikke gå imot utbygging. De ønsker at opprusting og bygging av nye veier blir gjort i henhold til gjeldende regelverk for vei i LNF-områder. De ønsker også at det stilles klare krav til sluttarrondering.

Fylkesmannen i Nordland ønsker primært at saken blir utsatt til fylkesplanen for småkraftverk foreligger. Fylkesmannen vil ikke gå imot at det gis konsesjon for Skravlåga kraftverk, men er kritisk på grunn av forekomst av en prioritert naturtype og geologisk mangfold. De påpeker også at redusert vannføring kan være skadelig for sjørretbestanden i elva. Bestanden er liten og har lav reproduksjon. Minstevannføring hele året vil etter Fylkesmannens syn være viktig for å til en viss grad ivareta hensynet til geologiske prosesser og landskapsbildet, samt fisk og bunndyr.

Sametinget peker på at det er funnet samiske kulturminner i området, men mener de ikke vil bli berørt av de fysiske inngrepene slik de er planlagt. De minner om opplysningsplikten etter kulturminneloven og at alle samiske kulturminner eldre enn 100 år er automatisk fredet.

Nordland fylkeskommune vil ikke gå imot at det gis konsesjon til Skravlåga kraftverk, forutsatt at reindriftsnæringens behov blir tatt hensyn til på en forsvarlig måte. De ønsker at det blir sikret minstevannføring i elva, og at det settes strenge krav til avbøtende tiltak for biologisk mangfold og reindrift. I likhet med Vefsn kommune ønsker de at opprusting og bygging av nye veier blir gjort i henhold til gjeldende regelverk for vei i LNF-områder, og at det stilles klare krav til sluttarrondering.

Reindriftsforvaltningen i Nordland er sterkt kritiske til utredningene som er utført i saken. De peker på at tiltaket vil berøre ei flyttlei og at slike har et spesielt vern. De er også bekymret for at økt forstyrrelse og ferdsel i et relativt uberørt område vil føre til indirekte beitetap. Reindriftsforvaltningen mener det er en forutsetning at det gjennomføres avbøtende tiltak; hele rørgata må graves ned, veien må stenges med bom, anleggsveier må tilbakeføres til naturlig tilstand etter anleggsperioden og tidspunkt for anleggsarbeid må tilpasses reindriftas bruk og avtales med reinbeitedistriktet.

Statens vegvesen har ingen merknader til søknaden.

Tiltakets virkninger - Fordeler og skader/ulemper

Nedenfor har vi gitt en oversikt over hva NVE anser som de viktigste fordelene og skadene/ulempene ved den planlagte utbyggingen:

Fordeler

- Prosjektet vil i følge søknaden gi ca. 21,5 GWh i ny årlig kraftproduksjon.
- En utbygging vil gi inntekter til grunneiere og utbygger, samt skatteinntekter til Vefsn kommune.
- Prosjektet kan generere aktivitet og næringsutvikling i Elsfjord.

Ulemper

- En utbygging vil medføre sterkt redusert vannføring i Skravlåga.
- Reindriften vil oppleve økt grad av forstyrrelse, spesielt i anleggsperioden.
- Tiltaket vil føre til redusert vanndekket areal i elva, noe som kan være skadelig for sjørretbestanden i elva.
- Naturtypen bekkekløft kan bli negativt påvirket.
- Tiltaket vil innebære inngrep i et artsrikt område som framstår som relativt urørt.

NVEs vurdering

Hydrologiske virkninger av utbyggingen

Middelvannføringen i Skravlåga er beregnet til ca. 1,67 m³/s. En utbygging vil føre til sterkt redusert vannføring i elva store deler av året. Maksimal slukeevne på kraftverket er 3,34 m³/s, tilsvarende 200 % av middelvannføringen. Foreslått minstevannføring er alminnelig lavvannføring, ca. 88 l/s hele året. 5- persentilverdiene er 31 l/s om vinteren og 267 l/s om sommeren. Antall dager med vannføring større enn største slukeevne kan bli ca. 36, 70 og 105 i henholdsvis tørt, middels og vått år. Tilsvarende kan det bli ca. 125, 102 og 21 dager med vannføring mindre enn minste slukeevne og minstevannføring i henholdsvis et tørt, middels og vått år. Det er mest markert lavvannsesong på ettervinteren.

Grunnvann, flom og erosjon

Grunnvannstanden vil bli hevet i området rundt inntaksbassenget. Ellers forventes det ingen endringer i grunnvannet. Flommer forekommer hovedsakelig om våren og sommeren, men det kan være like store flommer til alle årstider. Utbyggingen vil ikke påvirke storflommer. Berggrunnen i området er kalkrik og langs elva er det erodert særpregete runde formasjoner i marmoren. Formasjonene er viktige landskapselementer. Fylkesmannen i Nordland påpeker at redusert vannføring vil berøre de geologiske prosessene negativt og føre til mindre erosjon. NVE mener det er usikkert hvor stor påvirkning tiltaket vil ha på de geologiske forholdene, gitt tidsperspektivet i slike prosesser. Etter utbygging vil det fortsatt være mye vann i elva i flomperioder, selv om hyppigheten og størrelsen vil bli noe redusert. Flomvannføringene samt tilstrekkelig minstevannføring vil etter vårt syn kunne bidra til å opprettholde marmorformasjonene og kontinuiteten knyttet til de geologiske prosessene.

Biologisk mangfold

Det er flere bekkekløfter langs Skravlåga. I tillegg til å være en prioritert naturtype bidrar de til å øke artsrikdommen i influensområdet. Det er spesielt i kløftene at det er funnet basekrevende arter. Det er ikke funnet rødlistearter. På nordsida av elva er det registrert en forekomst av gammel granskog med potensial for funn av sjeldne sopp og lav.

Fisk og ferskvannsbiologi

Det finnes en liten bestand av sjørret i elva, og ungfiskproduksjonen synes å være lav. Vassdraget ble rotenonbehandlet i 2004 og det er usikkert hvordan bestanden har utviklet seg etter dette. De siste 5 årene er fangsten av sjørret nær halvert på Vestlandet og i Midt-Norge. Det er uklart hva som er årsaken, men det skyldes sannsynligvis forhold i sjøen, slik som økosystemendringer, lakselus,

klimaendring og muligens fiskesykdommer. Samtidig har vassdragsinngrep og forurensning vært, og vil også i overskuelig framtid være, viktige faktorer som påvirker sjørrreten. På denne bakgrunn er det er viktig at eksisterende bestander ivaretas så godt som mulig, også utenfor områdene med størst nedgang. Som Fylkesmannen påpeker gjør lav produksjon av ungfisk bestanden mer utsatt for negative virkninger av redusert vannføring. Reduksjon av produksjonsareal vil i slike tilfeller være den viktigste årsaken til skader på bestanden. Avrenningen fra et relativt stort restfelt vil, sammen med minstevannføring, kunne bidra til å redusere de negative effektene noe ved å skape vanndekket areal i de nedre delene av elva. NVE mener det i tillegg vil være viktig at vanndekket areal beholdes størst mulig. Dette vil også til en viss grad være med på å ivareta bunndyrfaunaen og mattilgangen for fisken.

Flora og fauna

Vegetasjonen i området består hovedsakelig av mellomboreal blåbærgranskog. Ned mot elva om lag midt på utbyggingsstrekningen finnes det et parti med eldre granskog, antakelig en nordlig variant av lavurtskog. Her er jordsmonnet bedre, noe som avspeiles i vegetasjonen. I dette området finnes også store mengder epifyttiske lav og det er potensial for vedboende sopp.

Det er registrert flere områder med bekkekløft i varierende utforminger langs elveløpet fra om lag kote 55 og oppover. Der finnes det en del basekrevende moser, spesielt i gjelet ved Trongforsen. Det er imidlertid ikke funnet rødlistearter, men det er potensial for funn. Enkelte av mosene er kun bestemt til slekt, ikke art. Fylkesmannen minner om at det finnes flere rødlistearter innenfor de moseslektene som er funnet. Også Fylkesråden påpeker muligheten for funn av sjeldne fukt- og basekrevende arter. Størsteparten av restvannføringen vil antakelig komme fra Nøkkjern og Lomtjern og komme inn i elva ved kote 60, like oppstrøms Trongforsen. Trongforsen er i følge biomangfoldrapporten den mest artsrike bekkekløfta i elva, men mange av artene er også funnet i ei kløft ovenfor gården Steinholman (ca. på kote 200-120) og bidrar til det høye artsmangfoldet i området. NVE mener det er viktig med tilstrekkelig minstevannføring, spesielt i sommersesongen, for å sikre et fortsatt fuktig miljø i kløftene. Det vil kunne bidra til å sikre overlevelsen av eventuelle bestander av fuktikrevende rødlistearter. Det er også viktig at vannføringen blir stor nok til at berg i elveløpet holdes åpne og ikke gror igjen med skogsvegetasjon.

Landskap

Elva er lite fremtredende i landskapet og synes nesten ikke fra fjorden eller tettstedet Elsfjord. Det går en eldre, nokså gjengrodd skogsbilvei fram til 3-400 meter fra inntaket. Denne er ikke tegnet inn på de gjeldende INON-kartene og vil gjøre at tiltaket i begrenset grad berører INON. INON sone 2 vil reduseres med 0,33 km² og sone 1 med 0,68 km². Det er også spor etter gamle hogstflater i nærheten av inntaket. Likevel framstår området som relativt urørt og lite brukt. Inntaksdammen var planlagt på kote 265, like etter samløpet med Vefsnløypa. Her er elva ganske bred og grunn med en del løsmasser, og inntaksdemningen vil bli en stor og fremtredende konstruksjon. På befaringen ble det funnet et mulig damsted på kote 262,9. Der er elva smalere, med naturlig inntakskulp og mer berg på sidene. Et inntak der vil etter NVEs mening bli en mindre konstruksjon som blir mindre fremtredende i landskapet enn det opprinnelig omsøkte inntaket.

Samiske interesser og reindrift

Søker opplyser om at berørt areal er svært begrenset og at det ikke er behov for avbøtende tiltak. De mener tiltaket vil ha liten negativ konsekvens for reindriften. Nordland fylkeskommune mener forhold

knyttet til reindrift kunne vært bedre utredet. Reindriftsforvaltningen i Nordland mener utredningene i søknaden ikke beskriver reindriftens bruk av området og dermed ikke er egnet som beslutningsgrunnlag. De har også hatt kontakt med Røssåga/Toven reinbeitedistrikt, som er negative til et slik tiltak i et til nå lite berørt område. I referat fra møter mellom søker og reinbeitedistriktet sier reineierne at forstyrrelser både i anleggsperioden og fra ferdsel på veien i ettertid vil være problematisk. De har foreslått avbøtende tiltak, og ønsker å vurdere totalen av inngrep i sitt distrikt. Reindriftsforvaltningen har ikke tatt stilling til hvorvidt det bør gis konsesjon, men sier at om konsesjon blir gitt vil det være en forutsetning at det gjennomføres avbøtende tiltak.

Det er utarbeidet en rapport som omhandler to omsøkte kraftverk i Toven-området og hvilke konsekvenser de vil ha for reindriften der. Rapporten heter Vassdragsutbygging i Vassenden og Øvre Forsland – Konsekvenser for reindriften (Vistnes og Danielsen 2010). Skravlåga kraftverk og tiltakene beskrevet i rapporten er ikke direkte sammenliknbare, men konsekvensene vil være de samme i mange henseende. De vil innebære inngrep i lite berørte områder, anleggsstøy, veibygging og mindre vannføring i elvene. I tillegg er det sannsynlig at skogsdriften blir mer aktiv fordi nye veier gjør området lettere tilgjengelig. Problemstillingene tilsvarer de som ble beskrevet av reineierne på møtet med Norsk Grønnkraft AS.

Liene sør og vest for Skravlåga er hovedsakelig brukt til høstbeite. Liene nord for Skravlåga brukes som vårbeite like etter kalving, da de er sørvendte og snøen smelter tidlig. Reinen er spesielt sårbar for forstyrrelser før, under og like etter kalving. Etter kalving skal kalven knytte bånd til simla. Hvis simla blir skremt bort i denne perioden, er det stor risiko for at kalven ikke klarer seg. I perioder i august fungerer Skravlåga som naturlig stengsel, slik at det er lettere å holde kontroll på reinen.

Skravlåga kraftverk vil ligge i utkanten av beiteområdet. Bygging av kraftstasjonen vil etter vårt syn ikke påvirke reindriften, da det vil bli liggende helt nede ved sjøen og nær eksisterende inngrep, et område reinen ikke bruker. Rørgate, inntakskonstruksjon og redusert vannføring vil imidlertid kunne påvirke reindriften. For reindriften vil aktiviteten føre til forstyrrelser som vil gi forringelse av beiteland og merarbeid med å finne alternative beiter i anleggstiden. Det er anbefalt at arbeidet stoppes i det tidsrommet det vil bli umulig å finne alternative beiter.

Søker ønsker å etablere en ferdselsvei i røtraseen for å få tilgang til inntaket i driftsperioden. Grunneier ønsker også å kunne benytte veien til skogsdrift. Reindriften i området ønsker ikke vei til inntaket, da de er redd den kan kanalisere ferdsel inn i et område med tradisjonelt lite ferdsel. Om det etableres nye veier i området vil det kunne føre til at reinen ledes i uønskede retninger, noe som også vil gi merarbeid og potensielt konflikter med andre brukere av området. Økt tilgjengelighet vil også kunne åpne for ny bruk, for eksempel skogbruk, og dermed høyere forstyrrelsesgrad. NVE mener at det ikke er behov for permanent vei opp til inntaket dersom det blir gitt konsesjon. I anleggsperioden kan deler av røtraseen benyttes som midlertidig anleggsvei. Nødvendig tilsyn med inntaksdammen kan skje med helikopter, til fots, med firehjuling eller snøscooter i røtraseen. Det vil da etableres et kjørespor som kan holdes stengt for alminnelig ferdsel.

Det går ei flyttlei gjennom området, og rørgata er planlagt å krysse flyttleia. I juni flyttes reinen over elva sørover mot sommerbeitet, i august tilbake mot høstbeitet. Det er fare for at reinen vil sky rørgatetraseen. Flyttleier for reindriften kan i utgangspunktet ikke stenges, jf. reindriftsloven § 22, men det kan gis tillatelse til omlegging eller etablering av nye flyttleier dersom dette anses som hensiktsmessig. Slike tillatelser kan bare gis av Landbruks- og matdepartementet. Det kan bli aktuelt å legge røret i dagen på den øverste delen av strekningen. I følge reindriftskartet ser det ut til at denne strekningen ikke kommer i konflikt med flyttleia. Der rørgata krysser flyttleia mener NVE det må forutsettes at røret graves ned. Etter at anlegget er ferdigstilt mener NVE at røtraseen ikke vil være til

hinder for reinens bruk av området såfremt rørgata graves ned, revegeteres og følger terrenget slik at det ikke skapes hindringer for reinen.

NVE mener at det er viktig å opprettholde bruk av etablerte trekk- og flyttleier for å sikre reinens bruk av mest mulig tilgjengelig areal. Det er også viktig at reinen får ro under beiting og kalving, noe som ellers kan føre til tap for næringen. Dersom det holdes tett kontakt mellom reindriftnæringen i området og tiltakshaver, vil anleggsperioden kunne tilpasses reindriften slik at reinen ikke blir skremt. Slipp av minstevannføring som til en viss grad gjenspeiler sesongmessige variasjoner vil etter vårt syn kunne opprettholde elvas gjerdefunksjon.

Sumvirkninger

Sumvirkninger utgjør her de samlede konsekvensene av flere vannkraftanlegg innenfor et geografisk avgrenset område. Selv om det enkelte utbyggingsprosjekt kan ha relativt begrensede negative virkninger for miljø og andre brukerinteresser, kan de samlede effektene av mange slike prosjekter få store konsekvenser. Gjennom konsesjonsbehandlingen har NVE anledning til å legge vekt på den samlede belastningen av vannkraftutbygging i et geografisk avgrenset område. Dette kommer klart frem i forarbeidene til vannressursloven i Ot.prp. nr. 39 (1998-1999) og OEDs retningslinjer for små vannkraftverk (juni 2007).

Både Reindriftsforvaltningen i Nordland og Røssåga/Toven reinbeitedistrikt har pekt på behovet for en samlet vurdering av alle planlagte tiltak i det berørte reinbeitedistriktet og konsekvensene for reindriftnæringen. For å se Skravlåga i sammenheng med andre saker i Toven-området har NVE avventet vedtak i saken om Skravlåga til tilleggsrapporten om Vassenden og Øvre Forsland kraftverk og konsekvenser for reindrift (Vistnes og Danielsen 2010) var ferdig og sendt på høring. I Toven-området finnes det fra før to større kraftverk, Forsland I og Kaldåga, samt Tverråa mikrokraftverk. I tillegg er det søkt om ytterligere åtte kraftverk innenfor Røssåga/Toven reinbeitedistrikt. Foreløpig er kun to av dem tatt til behandling; Øvre Forsland og Vassenden kraftverk. De andre søknadene ligger i kø.

Det er sannsynlig at en utbygging i Skravlåga vil få konsekvenser liknende de som er beskrevet i rapporten av Vistnes og Danielsen, og at en vurdering av sumvirkninger vil omhandle de samme konsekvensene i større skala. På nåværende tidspunkt er det vanskelig å forutsi om det vil bli sumvirkninger på rein i Toven-området, men problemstillingen kan imidlertid bli aktuell i framtida, når man får et klarere bilde av den mulige inngrepstettheten. Ved å legge sterk vekt på avbøtende tiltak som tilpassing av anleggstida, fjerning av anleggsvei og i størst mulig grad nedgravd rørgate mener NVE at Skravlåga kraftverk ikke vil bidra til at de samlede konsekvensene for reinnæringen blir uakseptable.

Graving av kabelgrøft fra Skravlåga kraftverk til Kaldåga kraftverk representerer et nytt inngrep innenfor Røssåga/Toven reinbeitedistrikt. Linja er planlagt som jordkabel langs eksisterende vei og det er søkt egen anleggskonsesjon. Fordi den er planlagt langs eksisterende vei mener NVE at inngrepet ikke vil øke den samlede belastningen på reindriften i området. NVE vil behandle de øvrige konsekvensene av linja i saken om anleggskonsesjon.

Konsekvenser av kraftlinjer

Det er planlagt ny kraftlinje fra Elsfjordområdet til Kaldåga kraftverk. Den vil gå som sjøkabel fra Kvassteinåga kraftverk til Skravlåga kraftverk, og derfra som jordkabel til Kaldåga. Det er søkt egen

anleggskonsesjon for denne linja. Virkningene av kraftlinja er derfor ikke med i vurderingen av Skravlåga kraftverk.

Oppsummering

Kraftverket vil etter de foreliggende planene gi ca. 21 GWh i ny årlig fornybar energiproduksjon og inntekter til grunneierne, produksjonsselskapet og kommunen etter at det er satt i drift. Det vil også kunne bidra til lokal verdiskapning og næringsaktivitet.

De mest hensynskrevende temaene i denne saken er etter NVEs mening reindrift, naturtyper og fisk. For å redusere tiltakets ulemper for reindriften bør rørgata graves ned i hele sin lengde, og atkomstveien til inntaket bør fjernes etter anleggsperioden. Det vil også være viktig at anleggsperioden avklares med reindriften. Dersom det blir gitt konsesjon, må det av hensyn til naturtyper og biologisk mangfold slippes en sesongtilpasset minstevannføring og tilrettelegges for revegetering av midlertidige anleggssteder.

NVEs konklusjon

Etter en helhetsvurdering av planene og de foreliggende uttalelsene mener NVE at fordelene av det omsøkte tiltaket er større enn skader og ulemper for allmenne og private interesser slik at kravet i vannressursloven § 25 er oppfylt. NVE gir Norsk Grønnkraft AS tillatelse etter vannressursloven § 8 til bygging av Skravlåga kraftverk. Tillatelsen gis på nærmere fastsatte vilkår.

Forholdet til energiloven

Det er ikke plass til kraften fra Skravlåga på lokalt nett. Det vil være behov for å bygge ny 22 kV-linje mellom Elsfjord og Kaldåga. Den vil bli om lag 12 km lang. Det blir også nødvendig å bygge ny trafo ved Kaldåga. Det er søkt egen anleggskonsesjon for ny 22 kV-linje fra Elsfjord til Kaldåga, hvorfra det vil være plass på regionalt nett. Virkningene av denne linjetilknytningen inngår derfor ikke i NVEs helhetsvurdering av planene.

Det er søkt om tillatelse etter energiloven til installasjon av elektriske høyspentanlegg og bygging og drift av kraftverket med tilhørende koplingsanlegg og kraftlinjer. Helgelandskraft har som netteier og områdekonsesjonær kommentert linjetilknytningen og påpekt at Norsk Grønnkraft AS blant annet må betale anleggsbidrag for nødvendig opprustning av nettet i området. NVE vil derfor ikke behandle detaljplaner før tiltakshaver har dokumentert at det er tilgjengelig kapasitet og at kostnadsfordelingen er avklart og nødvendige konsesjoner er gitt.

Merknader til konsesjonsvilkårene etter vannressursloven

Post 1: Vannslipp

Følgende data for vannføring og slukeevne er hentet fra konsesjonssøknaden og lagt til grunn for NVEs vurdering av minstevannføring:

Middelvannføring	m ³ /s	1,67
Alminnelig lavvannføring	l/s	88
5-persentil sommer	l/s	267
5-persentil vinter	l/s	31
Største slukeevne	m ³ /s	3,34
Minste slukeevne	m ³ /s	0,167

I søknaden er det foreslått en minstevannføring lik alminnelig lavvannføring (88 l/s) kun om sommeren. Forslaget er siden endret til å gjelde hele året. Om vinteren fryser vannet til og området er dekket av snø. Vårflom inntreffer vanligvis i vassdragene i dette området i mai-juni som snøsmelteflommer. Søker mener 88 l/s er nok til å opprettholde floraen i bekkekløftene og holde bergene langs elva fri for vegetasjon, fordi restfeltet er relativt stort. Tilsiget fra restfeltet vil utgjøre om lag 530 l/s like oppstrøms kraftstasjonen. En stor andel av dette vil komme inn i elva ved kote 60 og vil bidra til mer vann på den nederste fjerdedelen av utbyggingsstrekningen. Fylkesmannen og fylkeskommunen understreker behovet for minstevannføring. NVE mener den foreslåtte minstevannføringen vil bli for liten til å opprettholde fuktighet i bekkekløftene, holde bergene fri for vegetasjon, ivareta hensynet til sjøørret og reindrift, samt opprettholde de geologiske prosessene og produksjonen i vassdraget.

Det er to bekkekløfter i elva, og i begge er det funnet fukt- og basekrevende arter karplanter og moser. Den ene ligger ganske langt ned (ca. kote 55) og denne vil få en del vann fra restfeltet. Den andre ligger lenger opp (ca. kote 200-120) og vil ikke få tilført like mye. I begge kløftene er det muligheter for funn av sjeldne arter, og de bidrar sterkt til artsmangfoldet i området.

Det går sjøørret opp til vandringshinder ved Flotmoen. NVE mener det må slippes vann forbi inntaket til kraftverket hele året for å redusere negative virkninger for anadrom og stasjonær fisk. En høyere vannføring om sommeren vil være viktig for å sikre en viss dynamikk i elva. Økt vannføring om sommeren vil bidra til økt driv av insekter som er føde for blant annet anadrom laksefisk og stasjonær ørret og det vil også bidra til at ungfisken får større oppvekstområder i vekstperioden. Siden kraftverket har utløp i sjøen vil det i perioder med lavt tilsig gå lite vann i elva, noe som kan være uheldig for laks og sjøørret.

Minstevannføringen vil også være viktig for å opprettholde noe av elvas gjerdeeffekt for rein, spesielt fordi reinen krysser elva ganske nært inntaket hvor restfeltet ennå ikke har bidratt til å øke vannføringen i nevneverdig grad.

For de geologiske prosessene vil det være viktig at det kontinuerlig renner vann i elva. Erosjonen av kalkspatmarmor er både mekanisk og kjemisk, og er avhengig av at berget kommer i kontakt med vann sommerstid. Denne prosessen er dermed avhengig av høy nok sommervannføring. Om vinteren dannes det is som skurer bergene for vegetasjon. Store vannmengder vil da føre til at det ikke dannes så mye is. Dermed er det ikke viktig for denne prosessen at det går mye vann i elva vinterstid.

På bakgrunn av dette har NVE kommet fram til at det skal slippes en differensiert minstevannføring på 270 l/s i tiden 1.5.-30.9 og 30 l/s i tiden 1.10-30.4. Med dette pålegget vil produksjonen bli om lag 20,2 GWh/år. Det er ca. 0,5 GWh lavere enn omsøkt. Utbyggingsprisen vil bli 3,39 kr/kWh med prisnivå 2007.

Ved inntaksdammen skal det etableres måleanordning for registrering av minstevannføring. Dataene skal forelegges NVE på forespørsel. Den tekniske løsningen for dokumentasjon av slipp av minstevannføringen ivaretas gjennom godkjenning av detaljplanen.

NVE presiserer at start-/stoppkjøring av kraftverket ikke skal forekomme. Driften av kraftverket må være slik at kjøringen blir mest mulig jevn, og med myke overganger.

Dersom tilsiget er mindre enn minstevannføringskravet, skal hele tilsiget slippes forbi.

Post 4: Godkjenning av planer, landskapsmessige forhold, tilsyn m.v.

NVE har gitt konsesjon på følgende forutsetninger:

Inntak (kote)	262,9 moh
Kraftstasjon (kote)	4,0 moh
Maksimal slukeevne	3,34 m ³ /s
Vannvei	Graves ned i så stor grad som mulig og må ikke være til hinder for reinens flyttvei.
Vei	Veier som er nødvendige for bygging av inntaket skal fjernes når arbeidene er ferdig. Kjørespor skal holdes stengt for alminnelig ferdsel.
Annet	Tidspunkt for anleggsarbeid ved inntaket og på rørgata ned til Trongforsen skal avklares med reindriften.

Detaljerte planer skal forelegges NVEs regionkontor i Trondheim og godkjennes av NVE før arbeidet settes i gang. Detaljer i prosjektet, som utforming av inntaket, støydempning og miljøtilpasning av kraftstasjonen med mer, ligger under denne post. NVE vil ikke godkjenne detaljplaner før tiltakshaver har dokumentert at det er tilgjengelig kapasitet på alle nivå i ledningsnett og at kostnadsfordelingen er avklart og nødvendige konsesjoner er gitt.

Prosjektering og bygging av anlegget skal gjøres i samråd med reindriften slik at ulempene avbøtes i størst mulig grad. Aktuelle tiltak er for eksempel gjerde som kompensasjon for tapt gjerdeeffekt av elva, terrengtilpasning av rørgata, tilpasset anleggsperiode og eventuelt midlertidig anleggsstans.

Rørgaten skal graves ned på hele strekningen dersom NVE ikke godkjenner annet av miljømessige hensyn.

Endelig utforming av inntaksdammen må komme fram i detaljplanene. Utbygger må legge stor vekt på at rørgatetraseen blir så lite synlig som mulig etter at anlegget er ferdig.

Terrengskader skal utbedres så raskt som mulig.

Post 5: Naturforvaltning

Vilkår for naturforvaltning tas med i konsesjonen selv om det i dag synes lite aktuelt å pålegge ytterligere avbøtende tiltak. Ev. pålegg i medhold av dette vilkåret må være relatert til skader forårsaket av tiltaket og stå i rimelig forhold til tiltakets størrelse og virkninger.

Post 6: Automatisk fredete kulturminner

Merknadene fra fylkeskommunen og Sametinget kommer inn under dette vilkåret. Vi minner videre om den generelle aktsomhetsplikten med krav om varsling av aktuelle instanser dersom det støtes på kulturminner i byggefasen, jf. kulturminneloven § 8 (jf. vilkårenes pkt. 3).

Post 8: Terskler m.v.

Dette vilkåret gir hjemmel til å pålegge konsesjonær å etablere terskler eller gjennomføre andre biotopjusterende tiltak dersom dette skulle vise seg å være nødvendig.

Andre merknader

Nordland fylkeskommune arbeider med en fylkesplan for småkraftverk. Planen har vært på høring vinteren 2009/2010. Fylkesmannen i Nordland ønsker at alle småkraftprosjekter i Nordland, spesielt de med stort konfliktpotensial, settes på vent til fylkesplanen for småkraftverk er klar. Ut fra høringsutkastet til fylkesplanen ser ikke den omsøkte utbyggingen i Skravlåga ut til å komme i konflikt med verdifulle landskapselementer, fjordlandskap eller prioriterte fosser. Den vil heller ikke komme i konflikt med verdifulle kulturmiljøer eller friluftslivsområder. Skravlåga har oppgang av sjørret opp til vandringshinder ved Flotmoen og er regnet som ei middels viktig elv for fisk. Utbyggingsområdet ligger nær et svært viktig område for reindriften. I Soria Moria-erklæringen fra 2005 ble det imidlertid slått fast at *"det på generelt grunnlag ikke er aktuelt å utsette konsesjonsbehandlingen av småkraftverkprosjekter inntil den fylkesvise planleggingen er fullført."* Derfor har NVE ferdigbehandlet saken før fylkesdelplanen er vedtatt.

"Forskrift om saksbehandling og kontroll i byggesaker" gir saker som er underlagt konsesjonsbehandling etter vannressursloven fritak for byggesaksbehandling etter plan- og bygningsloven. Dette forutsetter at tiltaket ikke er i strid med kommuneplanens arealdel eller gjeldende reguleringsplaner. Forholdet til plan- og bygningsloven må avklares med kommunen før tiltaket kan iverksettes.

Det er søkt etter forurensningsloven om tillatelse til å gjennomføre tiltaket. Det må søkes Fylkesmannen om nødvendig avklaring etter forurensningsloven i anleggs- og driftsfasen. NVE har ikke myndighet til å gi vilkår etter forurensningsloven.